

Robert Vannoy, Królowie, Wykład 9

© 2012, dr Robert Vannoy, dr Perry Phillips, Ted Hildebrandt

Wyżyny – Asa, Jeroboam – Złote Cielce

Wysokie Miejsca – Asa

Mieliśmy rozmawiać o wysokich miejscach. Jest napisane, że Asa nie usunął wyżyn. To jest w 1 Królów 15, werset 14. On nie usunął wyżyn. Omawiając wyżyny, pozwólcie, że odniosę się (być może niektórzy z was nie mają Biblii do studiowania NIV) do 1 Królów 3:2: jest tam napisane o Salomonie: „Ludzie nadal składali ofiary na wyżynach, ponieważ nie było świątyni jeszcze zbudowano dla imienia Pana”. Ponieważ jest to pierwsze wystąpienie tego słowa w Księdze Królewskiej, napisałem w tym miejscu notatkę, która brzmi następująco: „Po wejściu do Kanaanu Izraelici często przestrzegali kananejskiego zwyczaju umieszczania swoich ołtarzy na wysokich wzgórzach, prawdopodobnie na starym Baalu witryn internetowych, choć nie zawsze – niekoniecznie. Kwestia legalności oddawania czci Izraelitom na tych wyżynach od dawna jest przedmiotem dyskusji. Jest oczywiste, że Izraelitom zabroniono przejmować pogańskie ołtarze i wyżyny i używać ich do wielbienia Pana”. To jedna rzecz, która jest bardzo jasna. Kiedy Izraelici wkroczyli do Kanaanu, nie mieli przejmować pogańskich ołtarzy i po prostu zamieniać ich w miejsca, w których oddawali cześć Panu.

Jeśli spojrzysz na Liczb 33:52, przeczytasz tam, że Pan mówi: „Wypędź przed sobą wszystkich mieszkańców tej ziemi. Zniszcz wszystkie ich rzeźbione wizerunki i odlane bożki, i zburz wszystkie ich wyżyny”. „Zburzcie ich wyżyny”, zatem jasne jest, że Izrael nie miał po prostu przejąć pogańskich wyżyn. Podobne stwierdzenia znajdziesz w Powtórzonego Prawa 7:5 i Powtórzonego Prawa 12:3; to znaczy, aby zniszczyć wyżyny Kananejczyków. Więc to jedna rzecz jest jasna.

Kolejną rzeczą jasną jest to, że ołtarze miały być budowane wyłącznie w miejscach zatwierdzonych przez Boga. Spójrz na Księgę Wyjścia 20:24. Księgę

Wyjścia 20:24 nazywa się czasem „prawem ołtarza”. Masz tam opis tego, co mieli zrobić Izraelici, gdy chcieli zbudować ołtarz. Mówi: „Uczyńcie mi ołtarz z ziemi i składajcie na nim swoje całopalenia i ofiary biesiadne, wasze owce i kozy, i wasze bydło. Gdziekolwiek sprawię, że będzie uczczone moje imię, przyjdę do ciebie i będę ci błogosławił. Jeśli uczynisz mi ołtarz z kamieni, nie buduj go z obrobionych kamieni, bo zbeczczesz go, jeśli użyjesz na nim narzędzia. Nie wchodźcie po stopniach do mojego ołtarza, aby nie ukazała się na nim wasza nagość”. Istnieją więc różne przepisy dotyczące sposobu budowy ołtarza. Prawo dotyczące ołtarza wydaje się całkiem jasne i przewiduje możliwość istnienia wielu ołtarzy, lecz budując ołtarz, należy przestrzegać tych przepisów.

Ale w środku tego fragmentu, w Księdze Wyjścia 20:24-26, jest napisane: „Gdziekolwiek sprawię, że będzie uczczone moje imię, przyjdę do ciebie i będę ci błogosławił”. Wydaje się, że chodzi o to, żeby ołtarze stawiać tylko tam, gdzie w jakiś sposób Bóg się objawił, Bóg sprawił, że tam uczczono Jego imię. Innymi słowy, nie miałeś arbitralnie budować ołtarza tam, gdzie zdecydowałeś, że chcesz go zbudować. Wygląda więc na to, że istnieją co najmniej te dwa ograniczenia: nie przejmujesz pogańskich ołtarzy i budujesz ołtarz jedynie w miejscu usankcjonowanym przez Boga. Myślę, że te rzeczy są jasne.

Ale potem wracamy do tej notatki z 1 Królów 3:2. Nie jest jasne, czy przy spełnieniu powyższych warunków całkowicie zakazano tworzenia mnogości ołtarzy. Zdania uczonych są co do tego podzielone. Niektórzy twierdzą, że po wybudowaniu świątyni w żadnym miejscu poza świątynią nie odbywało się legalne oddawanie czci ani składanie ofiar. Wynika to ze szczególnego sposobu czytania 12. rozdziału Powtórzonego Prawa. Niektórzy uważają, że 12. rozdział Powtórzonego Prawa mówi, że kiedy wejdiesz do tego kraju, ostatecznie zbudujesz świątynię, a tamtejszy ołtarz jest jedynym legalnym ołtarzem. Nie sądzę, że jest to właściwy sposób zrozumienia tego, co zostało powiedziane w 12. rozdziale Księgi Powtórzonego Prawa. Wydaje mi się, że kwestia Powtórzonego Prawa nie dotyczy wyłącznych praw do świątyni, ale pierwszeństwa ołtarza w

świątyni. Nie dlatego, że jest to jedyne legalne miejsce, ale że jest to główne miejsce składania ofiar i z pewnością miejsce, w którym miały odbywać się coroczne festiwale. Mężczyźni mieli udawać się do Jerozolimy trzy razy w roku na wielkie święto i mieli być przetrzymywani w Jerozolimie. Zatem istniało jedno główne sanktuarium, w którym znajdowała się Arka i gdzie znajdowała się świątynia, ale nie sądzę, że koniecznie oznacza to wykluczenie innych ołtarzy gdzie indziej. Ale jak powiedziałem, są co do tego pewne rozbieżności. Nie jest jasne, czy przy spełnieniu powyższych warunków zabroniona była wielość ołtarzy.

Wydaje się jednak, że warunki te nie zostały dotrzymane; to znaczy niszczenie pogańskich ołtarzy i budowanie ołtarzy tylko w miejscach zatwierdzonych przez Boga. Wydaje się, że warunki te nie były przestrzegane nawet w czasach Salomona. Pogańskie wyżyny były wykorzystywane do oddawania czci Panu. Prowadziłyby to ostatecznie do synkretyzmu religijnego, który został zdecydowanie potępiony.

Wydaje się więc, że wysokie miejsce niekoniecznie *samo w sobie jest* czymś złym, ale że było tak często używane w niewłaściwy sposób, że stało się źródłem przedostania się do Izraela fałszywego kultu: asynkretycznego typu kultu, swego rodzaju połączenia kultu Baala z uwielbieniem Pana. Słyszy się komentarze na temat wielu królów, że nie zburzyli wyżyn. Ale nie sądzę, że należy z tego koniecznie wyciągać wniosek, że wszystkie wysokie miejsca były w błędzie. Myślę, że zależy to od rodzaju odprawianego tam kultu i od tego, czy dane miejsce było miejscem usankcjonowanym przez Boga; tego rodzaju rozważania.

Pytanie ucznia: Wspomniałeś także, że Izraelitom również nie udało się wyeliminować Kananejczyków, więc wydawało się, że prawdopodobnie mieszkali na obszarach, gdzie te konkretne miejsca nie zostały zniszczone.

Odpowiedź Vannoya : To możliwe. Kolejne pytanie. Chciałbym pójść nieco dalej, szczególnie w przypadku Asy, ale śmiało.

Pytanie ucznia : Kiedy Eliasz rzucił wyzwanie Baalowi... Znalazł

zniszczone ołtarze...

Odpowiedź Vannoya : Nie zamierzałem się w to zagłębiać, ale potwierdzam twoje zdanie i myślę, że coś w tym jest. Wydaje się to dobrą ilustracją faktu, że poza Jerozolimą znajdowały się ołtarze Pańskie. Odbudował ten ołtarz. Ale wydaje mi się, że Pan, odpowiadając ogniem, naprawdę umieszcza swoją boską zgodę na ołtarzu poza Jerozolimą jako legalne miejsce kultu. Ponadto, gdy Eliasz ucieka po konfrontacji z Izebel , w końcu dociera do Horebu. Jeśli spojrzysz na 1 Król. 19, kiedy Pan mu się ukazuje, spójrz na werset 10; Eliasz odpowiada, gdy Pan pyta: „Co tu robisz, Eliaszu?” Odpowiedział: „Byłem bardzo gorliwy dla Pana Boga Wszechmogącego. Izraelici odrzucili Twoje przymierze, burzyli Twoje ołtarze i zabijali mieczem Twoich proroków”. Sposób, w jaki to mówi, wydaje się całkiem jasny, że jego zdaniem te ołtarze zostały zniszczone jako złe. To z kolei zdaje się sugerować, że nie było nic złego w ołtarzach poza Jerozolimą, pod warunkiem, że nie znajdowały się one w miejscach ołtarzy pogańskich i znajdowały się w miejscach zatwierdzonych przez Boga. Ale widzicie, sytuacja była taka, że ludzie w pewnym sensie odwrócili się od Pana; oni nawet nie korzystali z ołtarzy, ołtarze były zniszczone. Jest to coś, nad czym ubolewa Eliasz, co może sugerować, że ołtarze poza Jerozolimą *same w sobie nie były złe*; mogą się mylić, ale nie są błędni *sami w sobie* .

Wracając do Asy, 1 Królów 15:14. Czytacie: „Nie usunął wyżyn”. Teraz mam tam notatkę w NIV Study Bible, w której mówię: „Wzmianka tutaj i w 2 Kronik 15:17 dotyczy wyżyn, na których oddano cześć Panu. Były wyżyny, na których oddano cześć Panu. W 2 Kronik 15:17 znowu jest mowa o Asie i tam czytamy: „Chociaż nie usunął wyżyn z Izraela, serce Asy było całkowicie oddane Panu”. To pokazuje, że rzeczywiście mieli wyżyny, na których oddawali cześć Panu. Myślę, że jest to jasne w 2 Kronik 33:17. Nie ma to nic wspólnego z Asą, ale po prostu zwróć uwagę na tamtejszą frazeologię.

W 2 Kronik 33:17 czytamy: „Lud jednak w dalszym ciągu składał ofiary na wyżynach, ale tylko dla Pana, swego Boga”. Myślę więc , że jest jasne, że czasami

oddawanie czci na wyżynach było oddawaniem czci Panu. Oddawanie czci Panu mogło być uzasadnione lub nie, w zależności od tego, czy ołtarz znajdował się w miejscu zatwierdzonym przez Boga, czy nie. Nadal mogło to być oddawanie czci Panu, ale w miejscu niesankcjonowanym. Zatem nadal panuje zamieszanie. Ale myślę, że trzeba powiedzieć, że istnieje oznaka, że ludzie czasami czcili Pana na wyżynach. Poruszam tę kwestię tutaj, ponieważ 2 Kronik 15:17 mówi, podobnie jak Królowie, że Asa nie usunął wyżyn. Ale spójrz na 2 Kronik 14:3. 2 Kronik 14:3, początek 2 : „, Asa czynił to, co dobre i słuszne w oczach Pana, usunął obce ołtarze i wyżyny”.

Wygląda na to, że 2 Kron 14:3 mówi, że usunął obce wyżyny ołtarzowe”, podczas gdy druga wzmianka w Kronikach, a także ta w Księdze Królewskiej mówi, że nie usunął wyżyn. I wtedy zastanawiacie się, co zrobić Posiadać? Czy to sprzeczność? Wydaje mi się, że werseł 14:3, w którym jest napisane: „Asa usunął wyżyny”, odnosi się do wyżyn, które były ośrodkami kultu pogańsko-kananejskiego. Innymi słowy, istnieje takie rozróżnienie. Niektóre z tych wyżyn były przeznaczone do kultu pogańskich Kananejczyków, inne zaś do kultu Pana. Rozróżnienie to nie zawsze jest jasne, gdy mamy do czynienia jedynie z odniesieniem do wysokich miejsc. Kiedy więc dojdiesz do stwierdzeń, że „taki i ten uczynił to, co było słuszne w oczach Pana, ale nie usunął wyżyn”, myślę, że ogólnie konotacja wyżyny jest zła, ponieważ nadużyto kultu w ten sposób często. Często znajdował się w miejscach kultu pogańskiego lub na pogańskich ołtarzach i był źródłem przedostania się do Izraela pogan w kulcie Izraela. Ale powiedziawszy to, nie sądzę, że całe oddawanie czci na wyżynach było złe.

Co robi Lewita, jeśli będzie urzędował w imieniu rodziny, która chce złożyć ofiarę? Co musi zrobić: za każdym razem iść aż do Jerozolimy? Jeśli mieszkasz w Dan na północy, podróż może zająć tydzień lub dłużej. Praktyczność tego jest taka, że jeśli chcesz powiedzieć, że jedyny legalny kult miał miejsce w Jerozolimie, to w istocie mówisz, że ludzie tak naprawdę nie mieli środków, aby przeprowadzić wymagane rytuały odprawiane w Jerozolimie. Pięcioksiąg. Lewici

równie dobrze mogliby po prostu pozostać w Jerozolimie, gdyby musieli przez cały czas chodzić tam i z powrotem . Po co ciągle wracać i wracać? Dlaczego po prostu tam nie zostać. W ten sposób cała sprawa wydaje się mieć większy sens. Nie ma sensu chodzić tam i z powrotem.

Być może było to oddawanie czci Panu, ale w miejscach niesankcjonowanych. Innymi słowy, wysokie miejsce, które ktoś właśnie gdzieś zbudował, ponieważ arbitralnie zbudował ołtarz. I chociaż było to uwielbienie Pana, ale uczynili to w miejscu niesankcjonowanym, to nie zrobili tego w powiązaniu z zasadami zawartymi w Pięcioksięgu. To trudne pytanie, ale jest taka możliwość.

Student : Wspominasz o tym usankcjonowaniu wysokiego miejsca. Czy możesz nam powiedzieć, w jaki sposób ołtarz zostałby usankcjonowany?

Odpowiedź Vannoya : Na przykład w Betel. Jakub tam poszedł; miał sen o drabinie. Zbudował tam ołtarz i ukazał mu się Pan. Prawdopodobnie był to rodzaj teofanii. To właśnie mamy na myśli w Księdze Wyjścia, gdzie jest napisane, że sprawi, że zamieszka swoje imię: że Pan objawi się w jakiś sposób w tym miejscu. Byłoby to wówczas legalne miejsce kultu.

Wydaje mi się, że te wyżyny nie były prawdziwymi wyżynami. Tak to właśnie wygląda, chociaż jeśli spojrzeć na wszystkie dane, wydaje się, że mogą istnieć wysokie miejsca, które byłyby uzasadnione.

Wydaje mi się, że istnieje rozróżnienie. Oczywiście te rzeczy mogły być ze sobą ściśle powiązane, bo gdy otrzymasz te listy, otrzymasz bożki, wyżyny i ołtarze wymienione razem.

Asa Ciąg dalszy – 1 Królewska 15 – Zwycięstwo nad Zerachem Kuszytą Cóż, chodźmy dalej. Mówimy o Asie, więc wróćmy do 1 Król. 15. Jak już wspomniałem, jest on opisywany jako dobry król. 2 Kronik opisuje zwycięstwo, jakie Asa odniósł nad Zerachem Kuszytą. To coś, o czym nie wspomniano w Kings. Dyskutuje się, kim dokładnie był Zerach Kuszyta, ale przybył on z dużą

armią i 300 rydwanami. W 2 Kronik 14:9 czytacie, że Zerach Kuszyta ruszył przeciwko nim z ogromnym wojskiem, składającym się z 300 rydwanów, Asa wyszedł mu naprzeciw, a Asa wołał do Pana, swego Boga. W wersecie 12 czytamy: „Pan pobił Kuszytów przed Asą. Kuszytci uciekli. Asa i jego wojsko ścigali ich i zabrali ze sobą wiele łupów, po czym wrócili do Jerozolimy”. A co następuje w 2 Kronik, rozdział 15, masz święto odnowienia przymierza sponsorowane przez Asę. Szczególnie w wersecie 12 z 2 Kronik 15 czytamy: „Zawarli przymierze, że całym sercem i duszą będą szukać Pana, Boga swoich ojców. Wszyscy, którzy nie będą szukać Pana, Boga Izraela, mieli zostać ukarani śmiercią. Czy to mali, czy wielcy, mężczyźni czy kobiety, składali Panu przysięgę głośno, krzycząc przy dźwiękach trąb i rogów. Cała Juda cieszyła się z tej przysięgi, ponieważ złożyli ją całym sercem. Szukali Boga gorąco i został przez nich znaleziony. W ten sposób Pan zapewnił im odpoczynek ze wszystkich stron”.

Sojusz Asy z Ben-Hadadem – 1 Królów 15:18 i nast. Tak więc w czasach Asy miała miejsce ta reformacja. Mimo to w 1 Królów 15, werset 18 i nast. czytacie, że Asa zawarł sojusz z pogańskim królem Ben-Hadadem z Damaszku. Kontekst tego był taki, że Baasza z Królestwa Północnego zaatakował Judę i ufortyfikował Ramę, która była miejscem na granicy. Było to w wersecie 17 z 1 Księgi Królewskiej 15. Rama była miejscem na granicy północy i południa, a celem umocnień Ramy było uniemożliwienie komukolwiek wjazdu lub wyjazdu z terytorium Asy, króla Judy. Ta sama sytuacja niepokoiła Jeroboama. Nie chciał, aby ludzie udali się do Jerozolimy, aby oddawać cześć, więc ufortyfikował to miasto. Nałożył podatek na Judę.

Co robi Asa? Zabrał srebro i złoto ze skarbców świątyni Pańskiej i wysłał swoich urzędników do Ben-Hadada, syna Tabrimmona, syna Hesjonu, króla Aramu, który panował w Damaszku. „Niech będzie między mną a tobą przymierze” – powiedział – „tak jak było między moim ojcem a twoim ojcem. Spójrz, posyłam ci dar ze srebra i złota; zerwij teraz przymierze z Baaszą, królem

Izraela, aby się ode mnie odsunął”.

Teraz oczywiście patrzysz na mapę i zdajesz sobie sprawę, że to, co robił, działało się za plecami, można powiedzieć, Północnego Królestwa Baashy. Syria znajdowała się na północny wschód od Królestwa Północnego. Zawiera ten traktat i płaci swoje srebro Ben-Hadadowi i prosi go o zerwanie sojuszu, jaki Ben-Hadad miał z północą. I Ben-Hadad to robi. Werset 20: „Zgodził się z królem Asą”, a następnie atakuje Królestwo Północne. Ben-Hadad podbił Ijon, Dana, Abla Maakę i całe Kinneret aż do Morza Galilejskiego. Gdy Baasza to usłyszał, zaprzestał budowy Ramy i udał się do Tirsy, która była wówczas stolicą Królestwa Północnego.

Coś, czego nie zapisano w Księdze Królewskiej, to to, że Asa został za to skarcony; to znaczy zawarcie sojuszu z Ben-Hadadem. Przez widzącego Chananiego, 2 Kronik 16, werset 7, który mówi wcześniej o umowie, jaką Asa zawarł z Ben-Hadadem, czytamy w wersecie 7: „W tym czasie przyszedł Chanani, widzący, do Asy, króla Judy, i powiedział: go: Ponieważ poległeś na królu Aramu, a nie na Panu, Bogu twoim, wojsko króla Aramu uszło z twojej ręki. Czyż Kuszyci i Libijczycy nie byli potężną armią z wielką bronią, rydwanami i jeźdźcami, a jednak gdy polegaliście na Panu, On wydał ich w wasze ręce? Oczy Pana bowiem rozglądały się po ziemi, aby wzmacniać tych, których serca są całkowicie Mu oddane. Zrobiłeś głupią rzecz; odtąd będziecie w stanie wojny.”

Zwróć uwagę na to, co robi Asa: Asa jest z tego powodu zły na widzącego; tak wściekły, że wtrąca Hanani do więzienia. I czytacie, że z tego powodu dotknął go (werset 12) chorobą nóg i nawet w swojej chorobie nie szukał pomocy u Pana, lecz jedynie u lekarzy. Choroba ta jest wspomniana w Księdze Królewskiej (1 Królów 15:23): „Czyż wszystkie inne wydarzenia za panowania Asy, wszystkie jego osiągnięcia, wszystko, czego dokonał, i miasta, które zbudował, czyż nie są zapisane w księdze kronik Asy? królowie Judy? Jednak na starość jego stopy zachorowały”. I jest napisane, że umarł i odpoczął ze swoimi ojcami. Teraz został za to osądzony, potępiony przez jasnowidza Hananiego za sojusz z Ben-Hadadem.

Ale myślę, że to, co tu się dzieje, jest czymś znaczącym. To naprawdę jest początek długiej walki między Syrią a nie tylko Królestwem Północnym, ale także Królestwem Południowym. (Między Syrią a Aramem, co jest tym samym słowem) a Królestwem Północnym i Południowym.

Asa robi tutaj coś, co naprawdę daje przykład, za czym później podąża Achaz, za co Izajasz potępia Achaza. Kiedy Achazowi zagrażało Królestwo Północne i Syria, czyli Aram razem wzięte, co zrobił? Naprawdę robi to samo, tyle że teraz idzie dalej. Zawiera sojusz z Tiglat-Pileserem z Asyrii, aby szukać uwolnienia od nacisków Aramu i Królestwa Północnego, za co Izajasz potępia Achaza. To samo dzieje się tutaj, jeśli chodzi o Asę. Ben-Hadad jest nam znany także ze znalezionej w Syrii inskrypcji noszącej imię króla Damaszku. To kolejny tom będący tłumaczeniami tekstów starożytnych. Nazywa się *Dokumenty z czasów starożytnych*. Na stronie 239 jest tego zdjęcie; możesz to przekazać dalej. OK, pójdźmy tutaj nieco dalej.

C. Dwie pierwsze dynastie Izraela 1. Dynastia Jeroboama – 1 Król. 11:26-14:20

a. Jeroboam zostaje królem – 1 Królów 12:1-20

„C” to: „Dwie pierwsze dynastie Izraela”. Omówiliśmy pierwszych trzech królów Judy. Teraz cofnijmy się i omówimy dwie pierwsze dynastie Izraela. Pierwsza to dynastia Jeroboama. 1 Królów 11:26-14:20. To pięć podpunktów. Pierwsza brzmi: „Jeroboam zostaje królem”, rozdział 12:1-20. Przyjrzelśmy się już rozdziałowi 12 w związku z Roboamem i odmową poddania się Roboamowi przez plemiona północne, a tam przeczytałeś w wersecie 20; „Kiedy wszyscy Izraelici usłyszeli, że Jeroboam powrócił, posłali i wezwali go na zgromadzenie, i ustanowili go królem nad całym Izraelem. Tylko plemię Judy pozostało wierne domowi Dawida”. Zatem to samo zgromadzenie w Sychem, które oglądaliśmy w związku z Roboamem i wystosowaną do niego prośbą o zmniejszenie ciężaru oraz jego odmową, zwraca się następnie do Jeroboama i ustanawia go królem. Zatem zostaje tam królem w 12 rozdziale 1 Księgi Królewskiej.

b. Jeroboam ustanawia lub rozpoczyna nielegalny kult – 1 Królów 12:25-33

„b” brzmi: „Jeroboam ustanawia lub rozpoczyna nielegalny kult, 12:25-33”. W drugiej części rozdziału w wersecie 25 czytamy: „Jeroboam ufortyfikował Sychem na wzgórzach Efraima i tam zamieszkał”, ale potem zaczyna się martwić, że ludność północy będzie nadal chodzić do świątyni, aby składać ofiary. Postanawia więc założyć miejsca kultu w Betel i Dan. Teraz Betel leży w pobliżu granicy między królestwem północnym i południowym, w południowej części Efraima. Dan jest oczywiście daleko na północy. Ustanowił więc miejsca kultu w obu tych miejscach. Wydaje się, że naruszenie przykazań Mojżesza, o które tu chodzi, dotyczy bardziej drugiego przykazania niż pierwszego, czyli: „Nie będziesz czynił sobie podobizny...” Prawdopodobnie bardziej niż pierwsze przykazanie „nie będziesz miał przede mną inni bogowie”. Czytacie, widzicie w wersecie 28, powiedział do ludu: „To zbyt wiele dla was, aby pójść do Jerozolimy; oto twoi bogowie, Izraelu, którzy cię wyprowadzili z Egiptu”. Jeden znajduje się w Betel, drugi w Dan.

To jest dokładnie to samo, co zostało powiedziane w 32. rozdziale Księgi Wyjścia, kiedy Aaron umieścił złotego cielca na pustyni, gdy Izrael był jeszcze na Synaju. Zobaczę, czy znajdę odniesienie. Właściwie jest tam Księga Wyjścia 32, werset 4. Powiedzieli: „To są twoi bogowie, Izraelu, którzy cię wyprowadzili z Egiptu”, kiedy kształtowali pierwotnego złotego cielca. Teraz wygląda na to, co się działo z robieniem tych cieląt. Znalaziono inskrypcje przedstawiające cielęta lub byki z wizerunkami bóstw stojących na grzbiecie łydki, więc cielę jest czymś w rodzaju piedestału dla bóstwa. Wielu uważa, że zarówno w Księdze Wyjścia 32, jak i tutaj, Jeroboam miał zrobić cielca, ale nie umieścić na nim wizerunku bóstwa. Zatem przyjęto to tak, jak w Księdze Wyjścia 32, jak można znaleźć w dalszej części rozdziału, podobnie jak w wersecie 8, jest napisane: „To są twoi bogowie, Izraelu, którzy cię wyprowadzili z Egiptu”. Mówi, że jest to święto Jahwe, co jest napisane w wersecie 5. Kiedy Aaron to zobaczył, zbudował ołtarz

przed cielcem i oznajmił: „Jutro będzie święto Jahwe”. Wydaje się więc, że w związku ze złotym cielcem oddano cześć Jahwe.

Czy więc cielę postrzegano jako cokół, na którym miała rezydować niewidzialna postać Jahwe, ale nie budowano rzeczywistego obrazu Jahwe, czy też cielę miało być jakimś przedstawieniem, symboliczną formą mocy Jahwe (można to nieco kwestionować), ale wydaje się, że tutaj próbowano oddać cześć Jahwe, ale w nielegalny sposób. Zatem naruszenie dotyczyłoby bardziej drugiego przykazania niż pierwszego. Ale w każdym razie jest to grzech, za który osądzono Jeroboama i za który osądzony zostanie każdy król na północy, który kontynuował ten kult, ponieważ powoduje, że Izrael kroczy drogą grzechu Jeroboama, syna Nebata.

Myślę, że idąc nieco dalej, Jeroboam podporządkowuje kult polityce. Martwił się o bezpieczeństwo swojego królestwa i lojalność swego ludu. Zatem wyraźnie łamie to drugie przykazanie, być może także pierwsze, ale wyraźnie drugie i stawia te nielegalne miejsca kultu.

Pytanie ucznia : Czy stworzył nowy zbiór praw, czy też chciał kontynuować strukturę prawną, którą miał Izrael?

Odpowiedź Vannoya : Wygląda na to, że prawdopodobnie jedno i drugie. Myślę, że prawdopodobnie zrobił jedno i drugie, ponieważ przeczytałeś, że w wersecie 32: „Wprowadził święto piętnastego ^{dnia} ósmego ^{miesiąca}”, podobnie jak święto obchodzone w Judzie, ale w innym czasie. Widzicie w wersecie 33: „15 ^{dnia} 8 ^{miesiąca}, miesiąca, który sam wybrał, złożył ofiary na ołtarzu”. Wygląda więc na to, że w pewnym sensie wybierał pomiędzy tym, czego przestrzegał w Prawie Mojżeszowym, a swoimi własnymi zmianami.

C. Prorok z Judy – 1 Król. 13

OK, „c.” brzmi: „Prorok z Judy, 1 Król. 13”. To bardzo ciekawy rozdział. Jest taki bezimienny prorok: nazywany jest „mężem Bożym z Judy”. Idzie do Betel. Jeroboam tam stoi i składa ofiary i potępia Jeroboama za zbudowanie tego

ołtarza. Czyniąc to, mówi, że dziecko o imieniu Jozjasz z domu Dawida pewnego dnia spali kości tych nielegalnych kapłanów, których Jeroboam kazał złożyć w ofierze na ołtarzu w Betel. To niezwykle prorocтво, ponieważ Jozjasz nie będzie władcą przez około 300 lat po tym czasie. Jesteśmy w 931; Jozjasz żył w latach 620-tych, więc jesteś około 300 lat przed czasami Jozjasza. Miałeś oświadczenie, że „Jozjasz przyjdzie, zniszczy ten ołtarz i spali na nim kości kapłana”. Znajdziesz to, jeśli spojrzysz na czasy Jozjasza, co wydarzyło się za jego panowania. Masz więc niezwykle prorocтво. Na marginesie ciekawe jest to, że prorocтво zakłada kontynuację dynastii lewickiej przez tak długi okres czasu, podczas gdy w Królestwie Północnym mamy cztery niepowiązane ze sobą dynastie oraz kilku pojedynczych królów, którzy nie założyli dynastii. Na północy nie było spójnej linii. To prorocтво sugeruje, że na południu będzie oczywiście linia zgodna z obietnicą Dawida.

Ale w związku z tym proroctwem, które jest długoterminowe, podaje nam prorocтво krótkoterminowe. W wersecie 3 czytamy: „Tego samego dnia mąż Boży dał znak. Oto znak, który oznajmił Pan: Ołtarz zostanie rozbity i posypany będzie popiół”. A w wersecie 5 czytacie, że ołtarz został rozłupany, gdy rozsypał się popiół, zgodnie ze znakiem danym przez męża Bożego słowem Pana. Mamy więc prorocтво dalekosiężne, które zostało potwierdzone lub uwierzytelnione przez prorocтво krótkoterminowe, które wypełniło się dokładnie tego samego dnia, kiedy ci ludzie to obserwowali.

W międzyczasie Jeroboam wyciąga rękę – to jest wersec 4 – i mówi: „Schwytajcie tego proroka”. Kiedy wyciąga rękę, ona kurczy się i nie może jej cofnąć. I dlatego mówi w wersecie 6: „Wstawiaj się u Pana, Boga swego; módlcie się za mnie, aby moja ręka została przywrócona. Prorok wstawił się za Panem i jego ręka została przywrócona do stanu poprzedniego. Zatem znowu mamy kolejne potwierdzenie faktu, że Pan działał w tym ludzie i przez tego męża Bożego z Judy.

Następnie Jeroboam zaprasza tego proroka, aby poszedł do domu i jadł z

nim, ale prorok mówi, że nie może tego zrobić. W wersecie 9 czytamy: „Słowo Pana nakazało mi: «Nie wolno ci jeść chleba ani pić wody ani wracać drogą, którą przyszedłeś»”. I tak zaczyna do domu w inny sposób, o czym czytacie później w wersecie 9. rozdział, który spotyka, i stary prorok, który mu mówi: „Ja także jestem prorokiem. I anioł rzekł do mnie: «Wprowadź go z powrotem do swego domu, aby jadł chleb i pił wodę»”. To jest werset 18. Ale on go okłamał, ale mąż Boży poszedł z nim i pił swoje domu, a potem, gdy siedzą przy stole, słowo Pana dociera do tego starego proroka i słowo Pana jest przesłaniem sądu za jego nieposłuszeństwo. Werset 21: Tak mówi Pan: „Sprzeciwiliście się słowu Pana, nie zachowaliście przykazań Pana, Boga waszego, ale wróciliście i jedliście chleb, piliście wodę w miejscu, gdzie wam nie powiedział jeść lub pić. Dlatego twoje ciało nie zostanie pochowane w grobie twoich ojców”. Innymi słowy, czeka go jakaś niezwykła śmierć, a nie zwykła śmierć.

W dalszej podróży spotyka lwa i zostaje zabity, a ciekawe jest to, że lew stoi przy zwłokach z osłem i nie atakuje osła, ani nie okalecza ciała. To wyraźny sygnał, że dzieją się tu cudowne rzeczy. Ale to smutna historia, ponieważ był tutaj ten prorok, który przyszedł i głosił słowo Pańskie przy tym ołtarzu i dał to cudowne proroctwo, a mimo to nie był całkowicie posłuszny; i chociaż Pan powiedział mu, żeby czegoś nie robił, zrobił to i wtedy Pan go osądził. Myślę, że w dużej mierze było to na korzyść Jeroboama. Miał zobaczyć działanie mocy słowa Pańskiego.

Ale jak czytacie na końcu rozdziału, w wersecie 33, nawet po tym Jeroboam nie zmienił swojego złego postępowania. Jeszcze raz ustanowił na wyżyny kapłanów spośród wszelkiego rodzaju ludzi. Każdego, kto chciał zostać kapłanem, poświęcał na wyżyny.

Myślę, że ta historia pokazuje, że należy dokonać rozróżnienia pomiędzy dobrym człowiekiem a złym prorokiem. Balaam był zły, a mimo to prorokował. W tym przypadku ten stary prorok skłamał, ale kiedy przyszło słowo Pana,

wypowiedział je. Myślę, że w tym momencie, niezależnie od jego osobistych zainteresowań, spowodowało to, że zrobił coś bardzo złego.

Przepisane przez Ashley Busone
Szorstki pod redakcją Teda Hildebrandta
Ostateczna edycja: dr Perry Phillips
Z ponowną narracją dr Perry'ego Phillipsa